
Güney Kore Sanat Eğitiminin Yapı, Eğitim ve Kültür Bağlamında Değerlendirilmesi¹

Hatice Kübra ÖZALP², Selma ÖZDEMİR³

Geliş Tarihi: 25.03.2019

Kabul Tarihi: 03.11.2019

Araştırma Makalesi

Öz

Bu araştırmanın amacı, Güney Kore ilkököl ve ortaokul kurumlarının sanat eğitimi anlayışının yapısal, kültürel ve eğitim açısından incelemektir. Nitel araştırma türlerinden temel nitel araştırma yaklaşımı ile desenlenen araştırmada görüşme yöntemi kullanılmıştır. İncelenen literatür kaynakları ışığında sanat eğitimi derslerinin yapısal, kültürel ve eğitim özelliklerini anlamaya yönelik görüşme soruları oluşturulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunda Güney Kore'de ve Ankara Kore Kültür Merkezi'nde sanat eğitimcisi olarak görev yapan toplamda 7 kişi yer almaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler Türkçe diline çevrilmiştir. Alınan veriler betimsel analiz ile ortak özellikleri bakımından irdelenerek yapısal, kültürel ve eğitim olmak üzere üç açıdan değerlendirilmiştir. Görüşmelerden elde edilen sonuçlara göre Güney Kore sanat eğitiminin, öğrencilerin yaratıcılığını, kültür okuryazarlığını ve eleştirel düşünme becerisini geliştirmeyi hedefleyen bir anlayışa sahip olduğu, sanat eğitimi derslerinde lavi, hat, seramik gibi geleneksel halk sanatlarından faydalandığı anlaşılmaktadır. Dinsel ve siyasi semboller, dini ritüelleri temsil eden görsellerin resimlerde kullanılması sakıncalı görülmektedir. Bunun yanında Güney Kore çağdaş sanat eğitimi anlayışına göre sanat derslerinde görsel ve popüler kültür ürünleri geleneksel sanatla bütünleştirilmeye çalışılmaktadır. Katılımcıların derslerinde Türk kültürü ve sanatı hakkında herhangi bir inceleme yapmadıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: Sanat eğitimi, Güney Kore sanat eğitimi, kültür, sanat eğitimi programı

¹ Bu araştırma, 18-22 Nisan 2018 tarihinde Antalya'da düzenlenen 27. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde (ICES UEBK 2018) sunulan "Güney Kore Sanat Eğitimi Anlayışının Yapısal ve Kültürel Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı bildirin genişletilmesiyle hazırlanmıştır. Bu araştırma için, Necmettin Erbakan Üniversitesi'nden 13.11.2013 tarih ve 2019/20 sayılı etik kurul izni alınmıştır.

² Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, e-mail: hkozalp@erbakan.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6710-3117

³ T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, e-mail: selmaozde@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0190-6811

Evaluation of South Korean Art Education in the Context of Structure, Education and Culture

Submitted by 25.03.2019

Accepted by 03.11.2019

Research Paper

Abstract

The aim of this study is to reveal the thoughts and opinions of South Korean art educators about the understanding of art education of South Korean elementary and secondary schools in terms of structural, cultural and educational aspects. Interview method was used in this research which was designed by qualitative research method. In the light of the literature sources studied, interview questions were created in order to comprehend the structural, cultural and education characteristics of the art education courses. A total of 7 people, working as art educators in South Korea and at the Korean Culture Centre in Ankara, took place in the study group of the research. The data obtained as a result of the interview were translated into Turkish. The collected data were analysed with the content analysis method in terms of common features and divided into three categories as structural, cultural and education. According to the results of the interviews, it is seen that South Korean art education has an understanding that aims to improve the creativity, cultural literacy and critical thinking skills of students, and that traditional arts such as lavish, calligraphy and ceramics are used in the art education courses. The use of religious and political symbols and images representing religious rituals in paintings is considered to be inconvenient. In addition, according to South Korean contemporary art education understanding, visual and popular culture products are tried to be integrated with traditional art in art lessons. It has been revealed that the participants have not carried out any study about Turkish culture and art during their lessons.

Keywords: Art education, South Korean Art education, culture, art education program

Giriş

Eğitim alanında başarıya ulaşmış farklı ülkelerin eğitim sistemlerinin incelenmesi, ülkelerin, kendi eğitim durumlarını gözden geçirerek geliştirmesine olanak sağlaması bakımından önemlidir.

Çağımızda eğitim uluslararası bir nitelik kazandığından, ülkelerdeki eğitim sorunlarının benzerlik gösterdiği ve uluslararası eğitim araştırmaları ile eğitim sorunlarının çözülebileceği düşünülmektedir (Cho, 1997). Koreliler eğitime eskiden beri kişisel doyum ve toplumsal yükselme aracı olarak çok önem vermişlerdir (Choi, 2013: 16). UNESCO'ya göre, Kore'de eğitim sistemi demokratikleşme, özerklik, yerleşme ve küreselleşme olarak dört kavram ile açıklanabilir (Akt: Levent ve Gökkaya, 2014: 3). Kore eğitime önem veren ve öğretmenlere saygı duyan uzun bir geçmişe sahip bir ülkedir. Kore'de modern eğitim yöntemlerinin benimsenmesinin ardından pek çok değişiklik yapılmış olmasına rağmen geleneklerin etkisi hala varlığını korumaktadır (Yixiong, 2009: 9).

Güney Kore zengin bir tarih ve kültürden gelen, bugün eğitim, teknoloji, ekonomi, sanat gibi alanlarda birçok başarı elde etmiş bir ülkedir. Güney Kore'nin başarılarının altında yatan temel faktörün eğitim alanındaki köklü yenilikleri ve bu alandaki istikrarlı politikaları olduğu görülmektedir (Levent Gökkaya, 2014: 2, 4). 1990'lardan beri eğitim yeniliklerini sürdüren Güney Kore, öğretim programlarında öğrencilerin gelişmesine katkıda bulunacak aktiviteler sunarak, sanat eğitiminde gözlem ve deneyimsel yaşantılar yoluyla aktif bir öğrenme süreci oluşturulup, yaratıcılığın geliştirilmesi ve temel becerilerin kazandırılması konularına odaklanmaktadır. Jang ve Kim (2004: 694) yaptığı araştırmasında öğrencilerin temel beceriler arasında yer alan yazılı ve sözlü iletişim becerileri, problem çözme becerileri, eleştirel düşünme, matematik becerileri veya kendi kendine öğrenme becerilerine sahip olmalarının okul yaşamlarına ve çalışma yaşamlarına önemli etkilerinin olduğu ve ilkökul, lise eğitiminin bu becerileri geliştirmeye yardımcı olması gerekliliği sonucuna varmaktadır.

Fielding'e (1997) göre insanlar dünyayı kültürel yapıları, fikirleri ve inançlarıyla yorumlarlar ve kültür içinde kendi yaratıcı ifadeleri gelişir. Urban ise (1995) yaratıcılığı bilişsel özellik, kişilik ve çevre olmak üzere üç bileşene ayırmıştır. Bilişsel özellik, farklı düşünceleri, genel bilgileri ve alana özgü bilgi ve becerileri içerir. Birçok araştırmacı, yaratıcılık ve zekanın doğrudan ilişkili olmadığı düşüncesindedir (Akt: Seo, Lee ve Kim, 2005: 99, 100). Güney Kore, çağdaş eğitim sisteminin gerektirdiği şekilde öğrenci odaklı çalışmayı ve bireysel niteliklere uygun öğretim programı oluşturmayı savunmaktadır.

Kore toplumu Konfüçyüsçülüğün de etkisi ile ataerkil bir yapıya sahiptir. Bu nedenle eğitim felsefesi ve uygulamalarında hiyerarşik bir düzen hissedilmektedir (Shin ve Koh, 2005:1). Öğretim programları öğrencilerin bağımsız öğrenme aktivitelerini artırmaya çalışırken bireysel ihtiyaçlarını karşılamak için esneklik sağlayacak şekilde oluşturulmuştur (Yıldız, 2015: 93). Güney Kore eğitim anlayışının geleneksel temellere dayandırılmasının yanında düşünsel ve yenilikçi anlayışı benimsediği görülmektedir. Güney Kore'nin böyle bir politikaya sahip olmasında tarihte bu coğrafyanın üzerinde süregelen felsefi düşüncelerin etkisi çok fazladır.

Günümüz Güney Kore Sanat Eğitimi Anlayışı

Ülkelerin sanatı ve eğitim yapısı kültürlerinden etkilenmekte ya da kültürleri doğrultusunda şekillenmektedir. Tarih, inanç, örf adet, gelenek gibi farklı alanlardan örülü bir sistem olan kültür, eğitimi de o coğrafyanın anlayışına uygun şekilde geliştirmektedir.

Chalmers (1992) sanatın çok çeşitli ve kültürel bağlamlar içerisinde bulunduğunu vurgulamaktadır. Geleneksel Kore düşüncesi, önce sanata estetik açıdan bakmak gerektiğini ve sonrasında bireye sanat yapmayı, sanat hakkında yazmayı, sanatın tarihini incelemeyi öğretmenin gerektiğini savunmaktadır. Sanatın farklı toplumsal düzenlerle işlevsel ve bağlamsal şekilde ilişkili olduğunu bilmek önemlidir. Başka bir deyişle hayat boyu öğretimi

sağlanan tüm disiplinlerin antropolojik ve sosyolojik bir bakış açısına sahip olması esastır (Akt: Yi ve Kim, 2005: 20). Güney Kore sanat eğitimi öğretim programları, sanat etkinlikleri yoluyla; öğrencilerin maddi ve manevi kültürel mirası anlayıp, önemini kavrayabilmeyi, millet karakterinin kültürden beslenebilmesini ve her şeyden önce estetik değer anlayışını hayatın içine dahil edebilmeyi geliştirmeyi amaçlayan bir yapıdadır. Kore okullarında ilk ve ortaokul sanat eğitimi öğretim programı, resim, heykel, seramik tasarımı, hat sanatı, el sanatları ve mimarlık gibi çeşitli sanat etkinliklerini içerir. Bu sanat etkinlikleri, Kore'nin felsefesi ve estetiği ile ilgilidir. Etkinliklerin içeriği, öğrencilerin Kore sanatını daha geniş bir şekilde anlamalarını sağlamaktadır (Yi ve Kim 2005: 20). Programda duyuşal tanıma sağlanması, duygu ve düşüncelerin yaratıcı bir şekilde ifade edilmesi, sanat eserine değer verme ve eleştirebilme, sanat eserinden zevk alma gibi davranışlar hedeflenmektedir. Bu doğrultudaki başlıca kazanımlar, “görsel iletişim yeteneklerini geliştirir; oluşturduğu çalışmasında yeteneklerini birleştirir; düşünme ve ifade etme yeteneklerini geliştirir; sanat eserinin özelliklerini anlar ve eleştirel düşünür; sanatı yaşar, günlük hayata aktarır ve farklı kültürel değerlere saygı gösterir” şeklinde sıralanabilir (Güney Kore Eğitim Bakanlığı, 2015, 13/4). Bu kazanımlar sanat eserini düşünsel olarak inceleme ve sanatı günlük hayatın içine dahil etme üzerine odaklanmıştır.

Kore çok kültürlü bir yapıya sahiptir. Kore yerlilerinin dışında nüfusun büyük çoğunluğunu Çin ve Vietnam'dan gelen göçler oluşturmaktadır. 2010 yılı Kore göçmen servisi raporlarına göre ülkeye yapılan göç artarak ilerlemektedir (Chang, 2012: 67). Bu karma yapı eğitime de yansımaktadır. Ülkede 1980 yıllarında yavaş yavaş fark edilmeye başlarken multikültürel eğitim Kore'de 2009 yılı öğretim programındaki yenilikler ile eğitimin bir parçası olarak da yer almaya başlamıştır. Chae'ya (2004: 68) göre okul politikalarının ve sınıf uygulamalarının öğrencilerin dil ve kültürel geçmişleri, sosyo-ekonomik sınıfların özellikleri ile benzer doğrultuda olması gerekmektedir. Bu konuda

azınlıkları örnek veren Chae, onların kültürel alışkanlıklarının okullarda uygulanan yöntemlerle uyuşmamasının ciddi problemler oluşturduğunu bu nedenle eğitimde başarıya ulaşmasında toplumun kültürel niteliklerinin de göz önünde bulundurulması gerekliliğini vurgulamaktadır. Park ve Kwak (2009), Kore'nin önce kültürel farklılıkların tanınması ve entegrasyonunu sürdüren çok kültürlü eğitiminin, ilgili politikaları benimsemeden önce asimilasyona mı yoksa çok kültürlülüğe mi ağırlık vereceğini tartışması gerektiğini düşünmektedir. Bununla birlikte, bu görüş, Kore'nin koşullarına uygun bir yöntem önermek yerine, çok kültürlü eğitimin çarpık bir anlamını ortaya koymaktadır. Banks (2001) ve Bennett (2011) çok kültürlü eğitimin temel amacının okulları ve diğer eğitim kurumlarını farklı ırksal ve etnik kökenlerden gelen öğrencilere uygun, sosyal tabakalar arasında eğitimde fırsat eşitliği oluşturmak üzere yeniden biçimlendirmek olduğunu vurgulamıştır (Akt: Chang, 2012: 69). Eğitim kurumlarında önyargılı bir eğitimden uzak ve çok kültürlü vatandaşlık eğitimine ihtiyaç bulunduğu sonucuna varan Mo ve Lim (2013:117) öğretmen eğitim kurumlarının, öğretmenleri okulun çeşitliliğini arttırmaya hazırlamada daha etkili olması gerektiğini ifade etmektedir. Jon (2009) yükseköğretimde kültürlerarasılık konusunu tartışmakta ve öğrencilerin multikültürel deneyim yaşamalarının kültürlerarası öğrenme ve gelişim olarak açıklanabileceği sonucuna varmaktadır. Kang (2010) araştırmasında Güney Kore'de farklı kültürlerden çok sayıda insan yaşadığını ve buna göre düzenlenmiş çok kültürlü eğitimin karşılıklı anlayış içeren, öğrencilerin birbirleri ile iyi ilişkiler kurmalarını sağlayıcı olacağını ifade etmektedir.

Kang'e (2015:8) göre hükümetin Güney Kore toplumunun çok kültürlü yapısı hakkında farkındalığı ve kültürel çeşitlilik kaygıları özellikle 2009 ortaokul görsel sanatlar öğretim programlarında açıkça görülmektedir. Güney Kore'de çok kültürlülüğün, eğitim alanında vurgulanması ders kitaplarında farklı ülkelerin moda anlayışı, mimarisi veya sanat eserlerinin yer verilmesinden anlaşılmaktadır. Sanat eğitiminin çok kültürlü yapısı sanat

etkinlikleri ile diğerkültürlerin sanat eserlerini tanımaya yönelik planlanmaktadır. Bu aynı zamanda ülkenin kendi kültürel kimliğinin de farkına varmasını sağlamaktadır (Kang, 2015:10). Toplum yapısına uygun bir program yerel halkın sosyal ihtiyaçlarına odaklanır. Bu amaçla, öğrencilerin buldukları toplumun sosyal değerlerini, sanatın toplum içindeki rolünü anlamaları sağlanır (이경진, 김선아, 2012: 644). Toplumun içinde bulunduğu durumla ilişkili olarak öğretim kurumlarında sanat eğitimi dersi de modern toplumun çeşitliliği ile yüz yüze kalmaktadır. Küreselleşmenin etkisiyle oluşan görsel kültür kavramı ile karşı karşıya kalan öğrencilere estetik bakış açısı kazandırmada görsel kültür eğitimi önemli görülmektedir (Kyung, 2009:139). Bu nedenle Kore geleneksel sanat eğitiminde görsel kültür eğitimi uygulanmaktadır. Kore görsel kültür eğitiminin, öğrencilerin geleneksel sanata olan ilgilerini arttırma ve sınıf etkinliklerine gönüllü katılımlarını teşvik etmede etkili olduğu düşünülmektedir (Song, 2008:59).

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte sanat derslerinin içerikleri de değişmektedir. Sosyal medya kullanımının artması, bilgiye çok hızlı bir şekilde ulaşma imkanı öğrencilerin deneyimlerini farklılaştırmaktadır. Güney Kore öğrencilerin teknolojiye dayalı deneyimlerini doğal çevre ile bütünleştirme düşüncesine sahiptir. Yi ve Kim'e (2005:21) göre öğrencilerin medya yoluyla sağladıkları bilgi gerçek yaşam deneyimlerinden farklıdır. Öğrenciler bu deneyimleri günlük yaşamları içerisinde kazanmalıdır. Ancak bu şekilde düşünce ve fikirlerini cesurca ifade edebilir.

Kore eğitimi meditasyon yapmanın, düşünmenin, doğayı olduğu gibi tanımanın, öğrencilerin biliş ve deneyimlerini pekiştirdiğini savunmaktadır. Güney Kore Eğitim Bakanlığı (2015:13/4), sanat eğitiminin içeriğini deneyim, ifade ve değerlendirme alanlarında yapılandırmıştır. 'Deneyim' alanında, "öğrenci duyumlar yoluyla, kendinin ve çevresinin dünya ile ilişkisini anlar ve uyumu yakalar, görsel kültürün değerini anlar ve görsel kültüre katkıda bulunur, sanatı diğer alanlarla ilişkilendirip, günlük hayatta sanattan yararlanır."

şeklinde kazanımlar belirlenmiştir. 'İfade' alanında “çeşitli konu veya fikirleri araştırarak bir eserin ifade yöntemini ve süreçlerini planlar, ifade ederken medya araştırması yapar, yaratıcı bir ürün ortaya koyar.” şeklinde kazanımlar belirlenmiştir. 'Değerlendirme' alanında ise “sanat eserini oluşturan özellikleri, eser sahibini, eserin çağı ve çevresel arka planını anlar ve yorumlar. Çeşitli perspektiflerde eseri eleştirir, değerlendirir ve yargıya varır. Kore geleneksel sanatını anlar ve farklı kültürlerin sanatlarına saygı duyar.” (Güney Kore Eğitim Bakanlığı, 2015:13/4) şeklinde kazanımlar belirlenmiştir.

Kore eğitiminin alan yazında pek çok açıdan incelendiği görülmektedir. Eğitim anlayışının değerlendirilmesi, öğretim programlarının değerlendirilmesi, farklı kültür ve ülkelerle karşılaştırılmasına yönelik araştırmalar mevcuttur. Sanat eğitimi alanında ise Lee, Lee, Makara, Fishman ve Teasley (2017); Paek (2015); Yi ve Kim (2005); Lim (2005); 이경진, 김선아 (2012); Chang (2012); Byun, Schofer, Kim (2012); Seo, Lee ve Kim (2005); Chae (2004); Jang ve Kim (2004); Park ve Turnbull (2001); Kim (1999); Shin ve Kim (2014); Kim (2015); Soomyung ve Namhee (2004) gibi araştırmalar Kuzey ve Güney Kore sanat eğitimi, kültürel miras, modern sanat eğitimi konularında yapılmıştır. Türkiye’de ise Güney Kore’nin eğitim sistemi ve diğer ülkelerle karşılaştırılmasına yönelik araştırmalar bulunmakta (Öztürk, F., Özcan, A., Çimen, S., Özkan, A., Balkaş, S.R. 2016; Aytekin ve Tertemiz, 2018) fakat Güney Kore sanat eğitimi anlayışının veya sanat eğitimi öğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik pek fazla çalışmaya rastlanmamıştır.

Bu bakımdan düşünüldüğünde araştırmanın amacı, Güney Kore ilkökul ve ortaokul kurumlarının sanat eğitimi anlayışını yapısal, kültürel ve eğitim açısından incelemektir. Belirlenen amaç doğrultusunda araştırmada;

- 1- Güney Kore sanat eğitimi anlayışı yapısal açıdan değerlendirildiğinde ortaya çıkan sonuçlar nelerdir?

- 2- Güney Kore sanat eğitimi anlayışı eğitimsel açıdan değerlendirildiğinde ortaya çıkan sonuçlar nelerdir?
- 3- Güney Kore sanat eğitimi anlayışı kültürel açıdan değerlendirildiğinde ortaya çıkan sonuçlar nelerdir? sorularına cevap aranacaktır.

Böylelikle, Güney Kore sanat eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda Güney Kore sanat eğitimi anlayışı yapısal, kültürel ve eğitim bağlamında analiz edilecektir.

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Nitel araştırma türlerinden temel nitel araştırma yaklaşımı ile desenlenen bu araştırmada görüşme yöntemi kullanılmıştır. Creswell'e (2012:16) göre nitel araştırma, değişkenleri bilmediğiniz ve keşfetmeniz gereken bir araştırma sorununu çözmek için en uygun yöntemdir. Temel nitel araştırmanın amacı insanların tecrübelerini nasıl anlamlandırdıklarını kavramaktır. Veriler görüşmeler, gözlemler, dokümanlar yoluyla toplanır ve araştırma sorusuna hitaben tümevarımsal olarak analiz edilir (Merriam, 2013: 36). Görüşme yöntemi ise Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel'e (2018:158) göre bir araştırma konusu veya bir soru hakkında derinlemesine bilgi sağlar. Bu araştırma ile de var olan bir duruma ilişkin daha detaylı ve derinlemesine bir bakış açısı kazanmak amaçlanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunda bulunan katılımcılar, Ankara ve Seul'de bulunan farklı öğretim kurumlarında görev yapan Kore'li sanat öğretmenleri olarak tercih edilmiştir. Araştırma kapsamında Güney Kore sanat eğitimi hakkında genel bir görüş elde etmek için katılımcılar Kore Kültür Merkezi, üniversite, ilkokul, ortaokul, lise ve kız lisesi gibi farklı

kurumlardan seçilmiştir. Görüşme yapılan öğretmenler, amaçlı örnekleme stratejisinden maksimum çeşitlilik örnekleme türüne göre seçilmiştir. Merriam (2013:76) bahsedilen örnekleme seçimini olasılıksız örnekleme stratejilerinden amaçlı örnekleme olarak adlandırmaktadır. Bu tür örnekleme seçimi verilerin altında yatan anlamı ve ilgili oluşumları keşfetmek, iç görü sağlamak adına mantıklı görülmektedir. Creswell'e (2017: 109, 111) göre maksimum çeşitlilik örnekleme farklı katılımcı ve bölgeleri ayırt eden bazı kriterleri belirlemeyi ve belirlenen kriterler üzerinden oldukça farklı olan katılımcıları ya da bölgeleri sunmayı içermektedir. Böylece bu yaklaşım kapsamlı çeşitliliği belgeler ve önemli ortak bağlantıları belirler. Araştırmanın temel amacı katılımcıların farklı bakış açılarını sunmak olduğunda bu yaklaşım doğru olarak görülmektedir. Patton'a (2014: 235) göre maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi, büyük farklılıklardan ortaya çıkan herhangi bir ortak örüntüyü özellikle ilgi çekici kılmayı ve bir ortamın veya fenomenin ortak boyutlarını ve temel deneyimleri yakalamayı sağlaması adına değerlidir. Güney Kore sanat eğitimini farklı bakış açıları ile değerlendirmeyi amaçlayan bu araştırmanın çalışma grubunda Güney Kore'nin Seul şehri Ewha Üniversitesi Sanat Eğitimi Bölümü'nden 1 Öğretim Üyesi, Ankara Kore Kültür Merkezi'nden 1 Geleneksel Kore Sanatı ve Kaligrafi öğretmeni, Seul Gangnam bölgesinde ilkokulda görev yapan 1 sanat öğretmeni, Seul'de ortaokul ve lisede görev yapan 1 sanat öğretmeni, yine Seul'de ortaokulda görev yapan 2 sanat öğretmeni ile Daegu'da kız lisesinde görev yapan 1 sanat öğretmeni ile alanında uzman toplamda 7 sanat eğitimcisi yer almaktadır. Bu araştırmanın katılımcılarına ait demografik bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1

Katılımcıların Demografik Bilgileri

Katılımcılar	Görev yapılan kurum	Görev
G1	Ewha Womans Üniversitesi Sanat Eğitimi bölümü	Öğretim Üyesi
G2	Ankara Kore Kültür Merkezi	Geleneksel Kore Resim Sanatı Öğretmeni
G3	Güney Kore Gangnam bölgesinde bir ilkokul	Sanat Öğretmeni
G4	Güney Kore Seul, bir ortaokul ve lise	Sanat Öğretmeni

G5	Güney Kore Daegu, Yongsong Kız Lisesi	Sanat Öğretmeni
G6	Seul, karma eğitim veren bir ortaokul	Sanat Öğretmeni
G7	Seul, Ortaokul	Sanat Öğretmeni

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuş ve katılımcılara uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler hem sabit seçenekli cevaplama hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2018:159). Yarı yapılandırılmış görüşme formunun oluşturulmasında ilk olarak Güney Kore'nin eğitim yapısı, sanat dersleri içeriği ve sanat eğitimi tarihi hakkında öncelikli olarak literatür taraması yapılmış, ülkenin sanat dersi öğretim programları incelenmiştir. Bu çerçevede, Güney Kore sanat eğitiminin yapısal içeriği, kültürel ve çağdaş sanat formlarıyla ilişkisi, sanat ve sanat eserini anlamaya yönelik etkinlikler içeriği gibi başlıklar doğrultusunda 14 sorudan oluşan bir yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Formda yer alan, ilk dört soru; sanat eğitimi derslerinin öğretim programlarının içeriği, ders saatleri, sanat eğitiminde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı, eğitimin gerçekleştiği genel fiziki ortamlar, sanat eğitimcilerinin yararlandıkları kaynaklar, kullandıkları yöntemler gibi yapısal içeriği ortaya çıkarmaktadır. Bununla birlikte formdaki sekiz soru Güney Kore sanat eğitiminin geleneksel ve popüler kültür, Türk kültürü ve çağdaş sanat formlarıyla olası ilişkilerini anlama üzerine temellenmiştir. Ayrıca ülkedeki sanat eğitiminin, sanatı ve sanat eserini anlamaya yönelik etkinlikler içeriğini araştıran iki soru bulunmaktadır. Hazırlanan soruların inanılabilirliği uzman görüşüne başvurularak yapılmıştır. Sanat eğitimi alanında uzman üç öğretim elemanından soruların araştırma problemine uygunluğu, açıklığı ve anlaşılabilirliği ile ilgili görüş alınmış, görüş birliğinin sağlandığı sorular görüşme formuna dahil edilmiştir. Görüşme formunun katılımcılara, anlama ve ifade rahatlığı sağlayacağı düşünülerek, Kore dilinde çevirisi yapılmış, soruların açıklık ve anlaşılabilirliği gözden geçirilmiş ve son hali verilmiştir. Görüşmeler sonunda elde

edilen veriler, araştırmacı tarafından Türkçe diline doğru bir Şekilde evrilmiŐ; Korece bilen bir uzman tarafından çeviriler kontrol edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Veriler toplanmadan önce katılımcılara araştırma, araştırmanın amacı hakkında bilgi verilmiŐ; katılımcılarla görüşme yapılmak üzere gerekli izin alınmıştır. Araştırmada katılımcıların özel bilgilerine yer verilmeyeceği vurgulanmıŐtır. Gönüllü katılım ve gizlilik esasına dayalı olarak veriler toplanmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu farklı coğrafyalarda görüŐmecilere ulaŐabilmek için mail yoluyla uygulanmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2016: 226, 227) göre e-posta, nitel araştırma amacıyla kullanılabilir çeşitli yöntem ve araçlar arasında yer almaktadır. Aynı zamanda e-posta yoluyla veri toplanması, farklı guruplara eriŐebilmeyi kolaylaŐtırdıęı için demokratik ve coğrafi sınırları ortadan kaldırdığı için veri kaynaklarının uluslararası aktarılmasına katkıda bulunmaktadır. Bu araştırma için, Necmettin Erbakan niversitesinden 13.11.2013 tarih ve 2019/20 sayı ile etik kurul izni alınmıştır.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2005: 224) göre betimsel analizde elde edilen veriler önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden sonuç iliŐkileri irdelenir ve sonuçlara ulaŐılır. Bu doğrultuda araştırmada görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde ilk aŐamada ham verilerden kodlara ve sonraki aŐamada kodlara bağlı temalara ulaşılmıştır. Creswell'e (2017:155) göre temalar bir çalıŐmadaki bulguları açıklar. Kodlardan oluştuğu için kodların göstergesidir. Birçok kod, bir temayı ve temalar da birbiriyle çakıŐmayan farklı bilgi kategorilerini oluŐturur. Bu doğrultuda araştırmada oluşturulan

temalar genel kategoriler içinde gruplandırılmıştır. Merriam'a (2013:173) göre kategoriler birçok özgün örneği veya daha önce belirlenen veri parçalarını kapsayan ve birbirleriyle ilişki kuran kavramsal ögelerdir. Araştırmanın problemi kapsamında oluşturulan kodlar ortak özellikleri bakımından gruplandırılarak yapısal çözümleme, eğitimsel çözümleme ve kültürel çözümleme adı altında kategorilere ayrılmıştır. "Haftalık ders saatleri, sınıfların fiziki yapısı, öğretim yöntem ve teknikleri, sanat eğitiminde yararlanılan kaynaklar, sanat eğitimi öğretim programı içeriğinde kazanımlar" temaları "Yapısal Çözümleme" kategorisi altında yer almaktadır. "Eğitimsel Çözümleme" kategorisi "sanat eğitimi içeriğini oluşturan başlıca konular" temasından oluşmaktadır. "Kültürel Çözümleme" kategorisi ise "Güney Kore sanat eğitiminin Türk kültürü ile ilişkisi, Güney Kore sanat eğitiminin popüler kültür ile ilişkisi, Güney Kore sanat eğitiminin çağdaş sanat formları ile ilişkisi, Güney Kore sanat eğitiminin dini sembollerle ilişkisi" temalarından oluşmaktadır. Katılımcı gizliliği dolayısıyla isim kullanılmamış araştırmada görüşmeciler (G1, G2...) şeklinde isimlendirilmiştir.

Araştırmanın inanılırlığı denetleme tekniği kullanılarak sağlanmıştır. Denetleme tekniği Lincoln ve Guba (1985) tarafından önerilen bir yöntemdir. Bu yöntemde araştırmacıdan bağımsız bir okuyucu araştırmanın kullanıldığı yol ve yöntemi takip ederek çalışmanın bulgularını doğrulamaktadır (Akt: Merriam, 2013: 213). Büyüköztürk ve diğerleri'ne (2018:174) göre görüşme yönteminin kullanıldığı araştırmaların inanılırlığı veriler yoluyla oluşturulan raporu incelemek ve değerlendirmek için çalışmanın dışından bir kişiden yardım almak suretiyle yapılabilir. Bu doğrultuda araştırmada elde edilen verilerin temalar altında toplanması, kategorilerin oluşturulması, yorumlanması ve bulguların elde edilmesi süreci araştırmacının dışında bir birey tarafından kontrol edilmiştir. Araştırmanın sonuçları görüş birliği sağlanan noktalar dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Şekil 1’de sanat eğitimi öğretim programlarında yer alan yapısal kavramların ilişki durumları araştırmada elde edilen veriler analiz edilerek oluşturulmuştur.

1.1 Haftalık ders saatleri teması

Haftalık ders saatleri temasında kurum bazında ders saatleri ilkokul, ortaokul ve lise olarak ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Güney Kore’de sanat eğitimi dersleri ilkokul ve ortaokullarda 2 saat iken liselerde seçmeli ders olduğu belirtilmiştir. Burada ayrıntılı açıklama olarak G7 *“İlkokullarda 2 ders (80 dk) Ortaokullarda ise ders programı okula ve sınıflara göre ayarlanabilir. Sadece orta bir ve üçüncü sınıflarda sanat dersleri olduğu gibi, birinci, ikinci ve üçüncü sınıfların hepsinde de olabilir. Genel olarak sanat dersleri haftada iki derstir. (90 dk) Liselerde ise sanat dersleri seçmelidir ve haftada 50 dakikadır.”* ifadesini kullanmaktadır. Bu ifade ile ilkokullarda bir ders saatinin 40 dk, ortaokullarda 45 dk. ve liselerde ise 50 dk. olduğu anlaşılmaktadır.

1.2 Sınıfların fiziki yapısı teması

Sınıfların fiziki yapısı temasında dersin genel olarak sanat sınıfları olarak isimlendirilen atölyelerde işlendiği anlaşılmaktadır. Bunun dışında dersin içeriğine göre müze, galeri gibi mekânlarda da derslerin yürütüldüğü belirtilmiştir. G3’ün *“Yerinde öğrenme ile müfredat içeriğine uygun zamanlarda başlıca müze ve saray müzeleri ziyaretleri de gerçekleştiriyoruz.”* şeklindeki ifadesi G2’nin *“Okullarda resim dersi, müzik dersi gibi dersler özel sınıflarda verilir. İlk ortaokul ve liselerde genel olarak bu ders için ayrılan sınıflarda eğitim verilmektedir. Öğretim programlarında yer alan konulara göre ise sanat dersleri farklı alanlarda da işlenebilmektedir. (müze, galeri vb)* sözleriyle benzer niteliktedir. Ayrıca dersler atölyeler dışında sınıflarda da yapılmaktadır. Bunun nedeni ise okulun bulunduğu bölgenin nüfus yoğunluğudur. Bu durumu G3 *“Her okulda farklılık gösterir.*

Günümüzde okullarda uzmanlık sınıfları oluşturulduğundan resim dersleri özel resim sınıflarında yapılıyor fakat benim görev yaptığım Gangnam gibi öğrenci sayısının yoğun olduğu bölgelerde sınıf sayısı yetersiz olduğundan, genel sınıflarda resim dersi verilmesi durumu da oldukça yaygın. Seul dışındaki illere gittiğimizde ise okullarda boş sınıflar bulunmasından dolayı geniş resim sınıflarının (atölye) olduğunu duydum.” şeklinde açıklamaktadır. Sınıfların fiziksel özelliklerine bağlı olarak uygulama veya teorik yapılacak derslere göre mekân tercih edildiği vurgulanmaktadır. Bu durumla ilgili “Okulun alanına göre değişebilen küçük farklılıklar olmakla birlikte, genellikle dersler sanat sınıflarında (atölye) yapılmaktadır. Sanat sınıfları olmayan okullarda ise dersler genel sınıflarda işlenir. Sanat eğitimi programlarına göre okulun diğer alanlarından da yararlanılabilir.” (G7) ve sınıfların fiziki yapısı hakkında “Ağırlıklı olarak sanat sınıflarında (atölyelerde) işliyorum. Burada lavabo bulunmasından dolayı öğrenciler su alabildikleri ve ellerini yıkayabildikleri için daha rahat hissediyorlar. Fakat sanat teorisi konularını işlemeye genel sınıflarda devam edebiliyoruz.” (G6), ifadeleri bu durumu açıklar niteliktedir.

1.3 Sanat eğitimi öğretim programı içeriğinde kazanımlar teması

Araştırmada sanat eğitimi öğretim programında belirlenen kazanımları incelemeye yönelik sorulan sorulardan alınan veriler doğrultusunda “Kültürel Okuryazarlık becerisi kazanma”, “Yaratıcı düşünme”, “Görsel algıyı geliştirme”, “Eser analizi yapma”, “Sanatı yaşamın bir parçası olarak görme”, “Geleneksel ve modern konuları birleştirme”, “Duyguların dışavurumu”, “Kişisel gelişme (Kişilik eğitimi)” ve “Terapi” alt temaları oluşturulmuştur. Katılımcılar sanat eğitiminde öğrencilere kazandırılması gereken başlıca kazanımlara ilişkin olarak özellikle yaratıcı düşünme, ifade ve kişilik eğitimi konularını vurgulamışlardır. Güney Kore sanat eğitiminde kültürel okuryazarlık, geleneksel konuların temel alınmasıyla önemli bir kazanım durumundadır. “Kore müfredatı sanat eğitimi yoluyla, düzgün kişilik ve kültürel

okuryazarlık donanımlarıyla, yaratıcı yeteneklerin geliştirilmesi konularına odaklanır.” (G1).

Yi ve Kim’e göre (2005: 24), geleneksel Kore sanatının karakterini ve özelliklerinin öğrencilere öğretilmesi ayrıca kültürel miras konularının ilk ve ortaokul sanat eğitiminde yer alması gerekmektedir. “*Kore Sanat eğitiminde öğrencilere öğretilmesi gereken en önemli konular insanlık ve yaratıcılıktır.”(G6)* şeklinde verilen ifadeler ile sanat eğitiminin yaratıcı yeteneklerin gelişimiyle oluşacak kişilik eğitiminin esas olduğu görüşü ortaya çıkmaktadır.

Güney Kore sanat eğitimi görsel okuryazarlığı vurgulayan eğitim anlayışı ile sanat eserini anlamaya yönelik hedefler belirlemektedir. G1 bu durumu şu sözlerle belirtmiştir: “*Okullarda sanat eğitimi, genel eğitimsel hedefleri takip etmesinin yanı sıra, bireylere sanata değer verme davranışını, yaratıcı, artistik bir bakış açısı ve uyum kazandırmayı amaçlamaktadır.”*

Güney Kore sanat eğitimi aynı zamanda sanatın bireylerin günlük yaşamlarının bir parçası olması gerektiği görüşündedir. G1’e göre hayatın içinde sanatı dahil edip sevebilme, yeteneklerini yükseltmek sanat eğitiminin başlıca hedeflerini oluşturmaktadır. Bu şekilde sanatı nesnelere birebir yansıtması gerekliliğini savunan bir sistemden uzaklaşıldığı daha çok eserlerin düşünsel yapısı üzerine yoğunlaşıldığı gözlenmektedir. G6 bahsedilen durumu şu sözlerle açıklamaktadır: “*1990 yılından günümüze kadar Kore Sanat eğitimindeki farklılıkları kısaca açıklayacak olursak; nesnelere gerçekçi olarak taklit etmek veya yaratıcı ifade amaçlarına ek olarak hızla değişen çağ içerisinde resmin yorumlanması, eleştirilmesi, görsel okuryazarlığı vurgulayan bir eğitim anlayışıyla ilerlemiştir. Bunlara ek olarak sanat eğitimi ile sanatı öğrencilerin hayatının içine dahil edip, ilgilerini geliştirmelerini ve sorunlarını çözme becerilerini kazandırmayı amaçlanmaktadır. Kısaca nesnelere olduğu gibi taklit etme etkinliklerinden daha çok öğrencilerin gerçek hayatları ile ilişkilendirilen etkinlikler sunulmaktadır. Öğrenciler öz öğrenme ve dersin anlamını hissedebilmeleri konularında motive edilir.”* Görsel algının önemine de değinen bu ifade ile sanat eleştirisi ve görsel okuryazarlığın sanat eğitiminde olması gereken diğer unsurlar olduğu anlaşılmaktadır. Sanat

eserine eleştirel anlamda yaklaşmak sanat eserini anlamının gereğidir. Bu nedenle Güney Kore sanat eğitiminin başlıca hedefleri arasında eser analizi yapma bulunmaktadır. G1 bunu “*sanat eserine değer verip inceleyebilme*” ifadesi ile vurgulamaktadır. Geleneksel sanatların veya geleneksel motiflerin, sembollerin Güney Kore sanat eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu görüşmeci ifadelerinden anlaşılmaktadır. Alınan verilerde Buda heykeli, Joseon hanedanlığı liderleri, laviler (mürekkep baskılar) halk resimleri, hat örnekleri, Goryo (hanedanlık) seladonları, Joseon beyaz porselenleri gibi kültürel unsurların ders kitaplarında yer aldığı ve bunlardan esinlenilerek uygulamaların yapıldığı (G1, G4) ifade edilmiştir.

Güney Kore, sanat eğitimini duyguların dışavurumunu sağlayan bir unsur olarak kabul etmektedir. “*Sanat etkinlikleri; kendini ifade etme yoluyla, öğrencilerin kendi kimliğini ve rotalarını keşfetmelerini, duygu ve düşüncelerinin dışavurumunu, öğrencilerin kendisini tanıyabilmesini, kişiler arası farklılıkları anlayıp saygı duymalarını sağlarken, dayanışma içerisinde çalışmalarını ve kendi tarzlarını keşfetmelerine de yardımcı olmaktadır.*” (G6) ifadesinde bireylerin kendilerini ve çevresini keşfetmesi ile duygularını ifade noktasında kendine güvenmesini sağladığı vurgulanmaktadır. Kendine güvenen bireylerin oluşmasında Güney Kore sanat eğitiminin hedefleri arasında yer alan kişilik eğitimi önemli görülmektedir. “*Kore Sanat Eğitiminde eskiden güzel resim yapabilme hedefleri varken, günümüzde, yaratıcılık ve öğrencilerin kişiliği üzerine yoğunlaşan bir eğitim anlayışı vardır.*” diyen (G5)’in ifadesinden eğitim anlayışının öğrencinin kişilik eğitimi üzerine yapılandırıldığı anlaşılmaktadır. Sağlıklı bireylerin yetişmesinde sanat eğitiminin gerekliliğine vurgu yapan görüşmecilerden bazıları sanat eğitiminin terapi niteliğini de belirtmektedir. Bu konu hakkında verilen görüşler ise şu şekilde sıralanabilir: “*Öğrencilerin yaratıcılıklarını yükseltmek ve sanat yoluyla stresten arınmalarını sağlamak öğretim programlarının hedefleri arasındadır.*” (G5).

1.4 Sanat eğitiminde yararlanılan kaynaklar teması

Sanat eğitiminde yardımcı kaynakların kullanılmasına ilişkin elde edilen veriler, müzeler ders kitapları ve sanat eserleri olarak kodlanmıştır. Bunlardan sanat eserleri örneklerinden faydalanılması konusunda Kore sanat tarihinin zengin örneklerinin sanat eğitimi içerisinde etkin olarak kullanıldığı belirtilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı yardımcı kitapların bulunduğu, okul dışı mekânlara geziler düzenlenmesi diğer bulgular arasındadır. Güney Kore sanat eğitiminde kaynak olarak kullanılan müzeler önemli ve işlevsel mekanlar olarak kabul edilmektedir. Özellikle sanat tarihi konularına bağlı olarak tercih edilen bu mekanlarda somut örnekler üzerinden biçimlendirmelerde bulunmak öğrenciye önemli kazanımlar sağlamaktadır. G3'ün bu konu ile ilgili görüşleri şu şekildedir: *“Resim derslerinde sanat tarihini öğretiyorum. Örneğin Neolitik, Paleolitik çağı öğretirken, seramik kaplar vb. bulup kili kullanarak, onların nasıl yapıldığını öğretiyorum. Seramik konusu veya Joseon dönemi konusunda ders işlerken, çocuklar ile birlikte internet aracılığı ile malzemeleri araştırıp o dönemin desen ve tekniklerini inceliyoruz, sınıfta benzer formları kullanarak tekrar yapıyoruz. Ayrıca yerinde öğrenme ile öğretim içeriğine uygun zamanlarda başlıca müze ve saray müzeleri ziyaretleri de gerçekleştiriyoruz.”* Ders kitapları sanat derslerinde kullanılan ikinci tür kaynaktır. Bu kitaplar öğretim programında yer alan hedefler doğrultusunda hazırlanmış kaynaklardır. *“Kore Eğitim Bakanlığının hazırladığı müfredata göre öğretmenlere verilen kitaplarda ilk, orta ve lise kademelerine farklı hedefler yer almaktadır. Bu kitaplarda, geleneksel ve modern anlamlarda konuların (bilgi, teknoloji) hepsi mevcuttur. (Kitapları uzmanlar hazırlarlar) Kolaydan zora, basitten karmaşığa doğru adım adım ilerleyerek her kademedede ayrı ayrı uygun hedefler mevcuttur. Kore'de öğretmenler uzmanların hazırlamış olduğu bu kitaplardan yararlanırlar.”* (G2). Kitaplarla birlikte sanat derslerinde sanat eserlerinin incelenmesi ve çözümlenmesine dayalı bir eğitim sistemini öngören Güney Kore sanat eğitiminde daha çok geleneksel eserler incelenmektedir. G1

burada daha çok “*halk resimleri, hat örnekleri, beyaz porselenleri vb.*” gibi örneklerin incelendiğini ve öğretildiğini ifade etmiştir.

1.5 Sanat eğitiminde kullanılan öğretim yöntem ve teknikler teması

Verilerin analizi sonucunda Güney Kore sanat eğitiminde kullanılan başlıca yöntem ve teknikler Teknoloji Destekli Öğretim Yöntemi (İnternet, Bilgisayar vs.), Tümevarım Yöntemi, Etkinlik planı uygulama, Çok Alanlı Sanat Eğitimi Yöntemi (Uygulamalı Öğretim (Etkinlikler), Estetik, Sanat Eleştirisi, Sanat Tarihi), Şiir Öykü Yazma Yöntemi (Mektup Yazma) kategorileri olarak sıralanmaktadır.

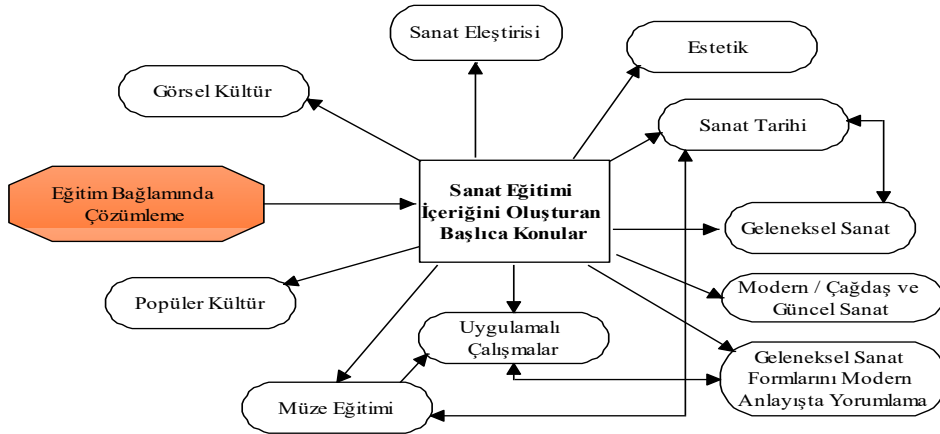
20.yy ile birlikte teknoloji gelişiminin hız kazanmasıyla öğretim teknikleri içerisinde teknolojinin kullanımı da önem kazanmaktadır. İnternet, bilgisayar, sanal uygulamalar görsel ve işlevsel anlamda sanat eğitimi derslerinde kullanılmaktadır. Bu konu ile ilgili G4 şunları ifade etmiştir: “*90’lı yıllardan itibaren bilgisayar ve internetin sanat eğitiminde kullanılmaya başlandığını ve böylece çeşitli görsel malzemeleri göstermeye başladığımızı söyleyebiliriz.*” Bununla birlikte Feldman’ın basitten karmaşığa ilkesinin her kademeye uygun sanat eğitimi öğretim programında yer aldığı anlaşılmaktadır. “*...Kolaydan zora, basitten karmaşığa doğru adım adım ilerleyerek her kademedede ayrı ayrı uygun hedefler mevcuttur.*” (G2). Basitten karmaşığa ilkesi ile temellenen program içeriğine uygun geliştirilen etkinlik planlarına yer verilmektedir. Etkinlik planları dersi teorik anlatımın yanında öğrencilerin aktif öğrenme sağlayabilmeleri üzerine yapılandırılmaktadır. “*Çağdaş sanat akımlarını teorik olarak öğretmek yerine öğrencilerin sınıfta deneyimleyebilecekleri etkinlikler, tasarlıyoruz. Örnek verecek olursak parodi yapma, uluslararası bir tasarım oluşturma yolları ile öğrencilerin kendilerini görsel olarak ifade edebilecekleri etkinlikler gerçekleştiriyoruz.*”(G7). Güney Kore’de çok alanlı sanat eğitimi yöntemi gibi modern öğretim yöntemlerinin 90’lı yıllardan itibaren kullanılmaya başlandığı anlaşılmaktadır. Çok alanlı sanat eğitimi yöntemine göre

sanat eleştirisi, estetik, sanat tarihi ve uygulama basamaklarından oluşan ders planları Güney Kore sanat eğitiminde yer almaktadır. Sanat tarihi basamağında Kore'nin tarihsel gelişim süreci ile geleneksel ürünlerin oluşumu ve çağdaş sanat hakkında bilgi verilmektedir. *“Resim derslerinde sanat tarihini öğretiyorum. Örneğin Neolitik, Paleolitik çağı öğretirken, seramik kaplar vb. bulup kili kullanarak, onların nasıl yapıldığını öğretiyorum. Derslerde sanat eleştirisi yapılmaktadır. Heykel, resim, seramik ve benzeri her eser eleştirilebilir. Biz genellikle çağa göre ressam ve eserini eleştiririz. Çocuklar ressamların biyografisi hakkında konuşmayı çok seviyorlar.”* (G3). Sanat eleştirisi ve estetik öğretiminde daha çok sanat eserinin anlamını, değerini anlamaya yönelik etkinliklerin uygulandığı görülmektedir. Sanat eğitiminde uygulanan etkinlikler öğrencileri doğa ile uyumlu bir şekilde yaşamaya teşvik etmelidir. Doğayı içeren etkinliklerle öğrencilerin tutum ve inanışlarını belirlemekte ve estetik deneyim yaşamasına fırsat vermektedir. Bu yolla öğrencilerde estetik algı gelişmektedir (Yi ve Kim, 2005: 24). *“Sanat Felsefesinin (Estetik) kişisel duyguların en önemlilerinden olduğunu öğretiyorum. Birey güzel duygusunu hissederek ve açıkça ifade ederek, estetiği anlar. İlkokulda estetik eğitimi yalnız bu şekilde verilir.”*(G3).Uygulama aşamasında öğrencilerin çağdaş sanat örneklerini inceleyerek kendi tasarımlarını oluşturdukları gözlenmektedir. Katılımcılar bu yöntemle öğrencilerin yaratıcılıklarının ve bilgilerinin geliştiğini ifade etmektedir. Bu durumla ilgili verilen en belirgin görüşler şu şekilde sıralanabilir: *“Sanat derslerinde geleneksel sanatlar, genel olarak takdir (sanat eleştirisi ve estetik) konusu ile işlenmektedir. Feldman'ın eleştiri aşamalarına göre, eleştiri yapılır. Batı sanatı veya Kore sanatını (Seramikler, Joseon hanedanlığı resimleri vb.) karşılaştırma ve değer verme tutumları oluşturabilme hedefleri doğrultusunda etkinlikler düzenlenmesinin yanında, sanat sergisi düzenleme veya sanatçıya bir mektup yazma gibi etkinlikleri de yapılabilir.”* (G7); *“Koreli ve Batılı sanatçılar ayırt edilmeden iyi bir eserin teknik ve temaları eserin öyküsü vb. Hakkında açıklamalar yapılır ve öğretilir.”* (G4); *“Ortaöğretimde*

(ortaokul ve liselerde) estetik direkt olarak ele alınmamaktadır. Sanat eleştirisi müfredatta yer almaktadır. Mevcut müfredatta ilkokullarda, değer verme ve takdir yöntemleri, ortaokullarda eser analizleri, liselerde ise sanat eleştirisi öğretilmektedir. Liselerdeki sanat eleştirisi bölümlerinde ağırlıklı olarak, sanat eleştirisi yöntemleri ve tutumlar ele alınır.”(G1). Öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirme amacıyla kullanılan başka bir yöntem ise yazma becerisine dayalı etkinliklerdir. Daha çok şiir, öykü yazma gibi etkinlikleri içeren bu yöntemler disiplinler arası çalışmalar olarak kabul edilmektedir. “90’lı yıllardan itibaren müfredat programlarında değişiklikler yapılmıştır. Öğrencilerin yaratıcı kişilikleri, kariyer hedefleri, disiplinler arası eğitim ve gelecekte yetkin olma konularını merkeze alan bir anlayış içerisinde değişimler gerçekleşmiştir. Ayrıca sanat eğitiminde, drama yöntemi ve şiir yazma yöntemi gibi farklı etkinliklerinden faydalandığı görülmektedir.” (G7).

2- Eğitimsel Çözümlemeye Ait Bulgular

Güney Kore sanat eğitimi yapısı değerlendirilirken elde edilen veriler eğitim bağlamında çözümlenmiştir. Sanat eğitiminin yapılandırıldığı alanlar, sanat tarihi, sanat eleştirisi, estetik, müze eğitimi, geleneksel sanat, modern/çağdaş ve güncel sanat, görsel kültür, popüler kültür, gelenekseli modern anlayışta yeniden yorumlama ve uygulamalı çalışmalar şeklinde kategorilere ayrılmıştır.

Şekil 2. Güney Kore sanat eğitiminin eğitim bağlamında çözümlenmesi

2.1 Sanat eğitimi içeriğini oluşturan başlıca konular teması

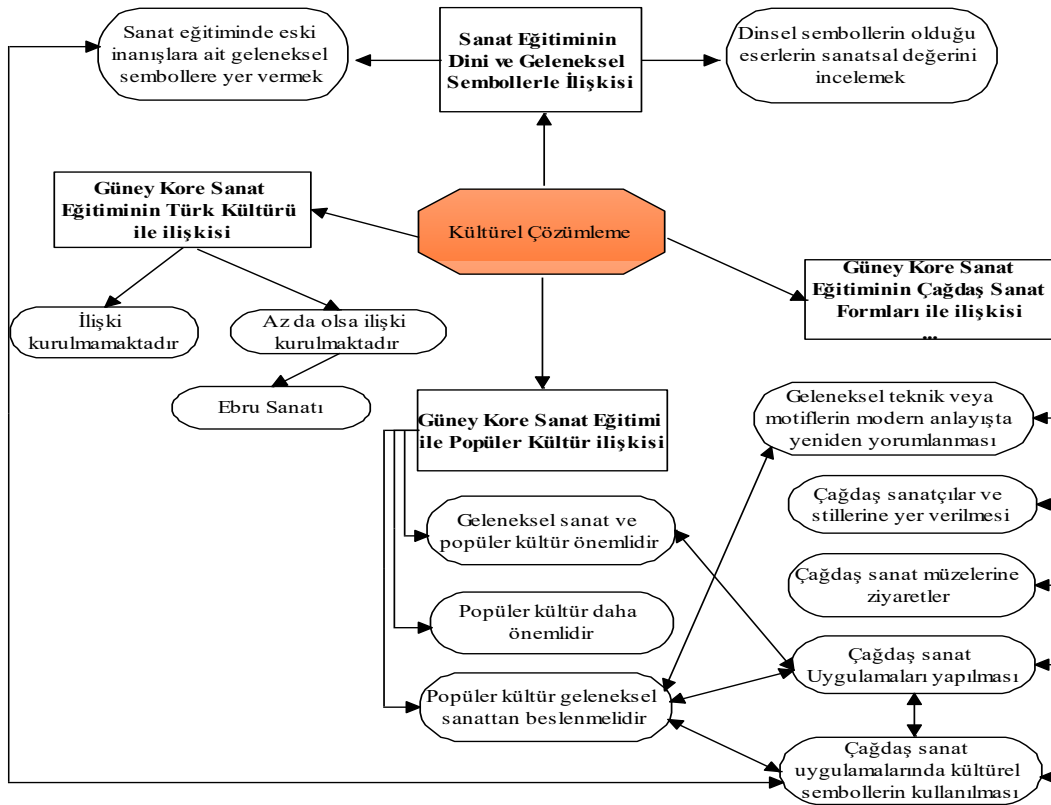
Sanat tarihi alanında öğrencilere Kore ve Batı sanatçılarının eserlerinin tekniği, üslubu ve eserin öyküsü anlatılmaktadır. Aynı zamanda eski çağların tarihsel özelliklerine bağlı olarak o dönemin tarihi eserleri incelenmektedir. *“Koreli ve Batılı sanatçılar ayırt edilmeden iyi bir eserin teknik ve temaları eserin öyküsü vb. hakkında açıklamalar yapılır ve öğretilir.”* (G4). Sanat eleştirisi alanında ise eserlerin konu, teknik ve sanatçı bazında incelenerek sanat eserinin ne olduğu, sanatçının kim olduğu hakkında bilgi sağlanmaktadır. *“Feldman ve Enderson'un eleştiri modellerine göre sanat eleştirisi işlenmektedir.”* (G7); *“Tabii ki eserlerin eleştirisi yapılıyor incelemede konu, teknik, yöntem, sanatçı gibi unsurlardan hepsi önemlidir ve kişiye bağlı olarak verilen önem değişebilir. (Sanatçı ve eserler müfredatta yer alanlardır.)”* (G2). Sanat eserinin ne olduğu, ne anlam taşıdığı konusunda bilgi sağlayan sanat eleştirisi yapmak aynı zamanda sanat eserinin değeri konusunun da anlaşılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle Güney Kore sanat eğitiminde estetik konusu önem taşımaktadır. Ancak sadece üniversite öğrencileri ile sanatta güzel konu hakkında konuşulduğunu ifade eden G2; *“Doğal olarak güzellik anlayışı üzerine öğrenciler ile sohbetler yapılıyor. Resimler üzerinden yorumlar yaparak kısa kısa bilgiler veriliyor. Fakat estetik eğitimi detaylı olarak lisans ve üstü derecelerde veriliyor, bu alan için özel bölümler var. Bana göre sanat politika felsefe her alanda değişimler oluyor.”* demektedir. Güney Kore sanat eğitiminde kültür önemli bir konudur. Kültürel sembol ve nesnelerin işlevselliğini öğrenme amacıyla müzeler önemli birer öğrenme mekanı haline gelmektedir. Bu konu ile ilgili G2 ve G3 sadece okullarda bilgi vermenin yeterli olmadığını müze, galeri, saray müzeleri gibi mekânların öğretim programında yer alan konuların uygunluğuna göre kullanıldığını ifade etmiştir. Müze eğitiminde yer alan kültürel objelerin analizi ile birlikte uygulamalı çalışmaların da bu yönde şekillendiği görülmektedir. *“Seramik konusu veya Joseon dönemi konusunda ders işlerken, çocuklar ile birlikte internet aracılığı ile malzemeleri*

araştırıp o dönemin desen ve tekniklerini inceliyoruz, sınıfta benzer formları kullanarak tekrar yapıyoruz.” (G3). Güney Kore sanat eğitimi anlayışında geleneksel sanatlar önemli görülerek sanat etkinlikleri içerisine dahil edilmektedir. Geleneksel anlayışın içeriği ve sanat örnekleri incelenmektedir. Bu örneklerin güncel sanatla birleştirilerek yeniden yorumlanması sağlanmaktadır. “...Gelenekler de önemlidir ve sanat etkinlikleri içerisinde yer alırlar fakat popüler kültür anlayışı ile bunların yeniden yorumlanmasıyla oluşturulan sanat etkinlikleri de oldukça fazladır.” (G6). Geleneksel sanattan ve halk sanatı eserlerinden yola çıkarak yapılan çağdaş sanat uygulamaları da hem müze eğitimini hem de uygulamalı çalışmaları destekler niteliktedir. Burada anlaşılması gereken durum Güney Kore sanat eğitiminin temelinde geleneksel ve güncel sanat çalışmalarını birleştirmek olduğudur. 이 경진, 김 선 아'ya (2012: 646) göre sanat eğitiminde yalnızca geleneksel sanat ifade şekilleri üzerinde durulursa birey sanat hakkında yalnızca kısmi bir bilgi öğrenir. Bu nedenle sanat eğitimi öğretim programları geleneksel ifade tarzı ile birlikte çağdaş sanat ile ilişkilendirilen yaratıcı düşünme yeteneğini geliştirebilecek içeriklerden oluşmalıdır. G5, bu durumla ilgili şunları ifade etmektedir. “Halk resimleri kullanılarak geleneksel Kore yelpazeleri tasarlama (kağıt yelpazeler üzerine sulu boya ile geleneksel halk resimleri yapmak Kore'de yaygındır.) veya geleneksel hanjiden yararlanır. (Hanji geleneksel bir Kore kâğıdıdır.) Sert tahtalardan günlük hayatta kullanılacak malzeme yapımı (kurşun kalem vb.) etkinlikleri de vardır. (Geleneksel el yapımı sanat malzemeleri oluşturma etkinlikleri).” Bu durumu G6 “Sanat eğitiminde görsel kültür ve küreselleşme bağlamında teknoloji, vurgulanmaktadır. Gelenekler de önemlidir ve sanat etkinlikleri içerisinde yer alırlar fakat popüler kültür anlayışı ile bunların yeniden yorumlanmasıyla oluşturulan sanat etkinlikleri de oldukça fazladır.” şeklinde özetlemektedir. Güney Kore sanat eğitiminin de görsel ve popüler kültürden etkilenmemesi mümkün değildir. Güney Kore sanat eğitimi anlayışı gelenekselliğin yanında

popüler ve görsel kültürün de bilinmesi gerektiği düşüncesindedir. Aynı zamanda teknolojinin de gelişmesiyle bu etkileşim her alanda görülmektedir. “Evet Amerika'nın güncel sanat üzerindeki etkisi çok fazla. (Son yıllarda oldukça popüler olan) K-Pop (Kore Pop Müzik Sanatı) tan örnek verirsek Pop sanatının çıkış noktası Amerika'ydı. Fakat Güney Koreli sanatçılar pop müziği kendi özgün tarzlarıyla birleştirdi ve büyük bir çıkış yakaladı. Kısaca Amerika'nın etkisi bir gerçek fakat yeni düşünceler katmak sanatçıların yolunu açıyor.” (G2).

3- Kültürel Çözümlemeye Ait Bulgular ve Yorumlar

Elde edilen veriler doğrultusunda Güney Kore sanat eğitimi yapısı kültürel bağlamda çözümlenmiştir. Buna göre Güney Kore sanat eğitiminin Türk Kültürü ile ilişkisi, Güney Kore sanat eğitiminin popüler kültürle ilişkisi, Güney Kore sanat eğitiminin çağdaş sanat formları ile ilişkisi, Güney Kore sanat eğitiminin dini ve geleneksel sembollerle ilişkisi şeklinde temalar oluşturulmuştur.

Şekil 3. Güney Kore Sanat Eğitiminin Kültürel Bağlamda Çözülmesi

3.1 Güney Kore sanat eğitiminin Türk kültürü ile ilişkisi teması

Güney Kore Sanat Eğitiminde Türk sanatı ve kültürü ile ne kadar ilişki kurulduğu sorulduğunda, görüşmecilerin çoğu Türk kültüründen derste faydalanmadıklarını ifade etmiştir. *“Türk sanatı doğrudan ele alınmamaktadır.”*(G1); *“Türk Sanatı ile ilgili bir bilgim yok ama ilk fırsatta inceleyip, değerlendireceğim.”*(G3); *“Maalesef Türk sanatı ile ilgili bir bilgi öğretmedim. Ben de Türk sanatı ile ilgileniyorum fakat iyi bilmiyorum. Keşke Türk ve Koreli Sanat eğitimcileri değişim projeleri ile karşılıklı sanat etkinlikleri uygulama ve açıklama şansımız olsaydı.”* (G6). İki görüşmeci bu konuda çalışmaların olduğunu belirtmiştir. G5 derslerinde öğrencilerine ebru hakkında bilgi verdiğini belirtmiş, G7 Güney Kore Sanat eğitimde çok kültürlü eğitimin vurgulandığını bu noktada Kore sanat eğitiminin Türk sanatı ile ilgili olduğundan bahsetmiştir. *“Türk sanatından 'Ebru' sanatını derste tanıttığım olmuştur.”* (G5); *“Sanat eğitimde çok kültürlü eğitim vurgulandığından, Türk sanatı ile ilgilenmekteyiz.”* (G7).

3.2 Güney Kore sanat eğitiminin popüler kültürle ilişkisi teması

Sanat eğitiminde gelenekleri sürdürmenin yanında yenilikleri takip etmenin de önemli olduğunu düşünen görüşler yoğunluktadır. Bu noktada görsel okuryazarlığın önemine değinilmiştir. Günümüzde medya araçlarının çoğalmasıyla görsel kültür eğitimi ve Popüler kültürün eleştirel açıdan değerlendirilmesi bakımından sanat eğitimi önemli görülmüştür. Bazı görüşe göre geleneksel sanat ve popüler kültür eşdeğerde önemli görülmektedir. *“Kore geleneksel ve modern görsel kültürünün, karşılaştırılması yapıldığında ikisinin de çok önemli olduğunu düşünüyorum. Medya araçları geliştiğinden, bunlardan görsel kültür eğitiminde yararlanılmaktadır.”* (G7). Geleneksel sanat, popüler ya da çağdaş sanat eserlerini besleyen bir nitelikte olmalıdır. *“Kore'de sanatın kültürden daha önemli olduğunu düşünmüyorum. Gelenegin önemli olduğu durumların olduğu gibi, trendlerin de önemli olduğu durumların*

olduğunu bunun çeşitli olduğunu düşünüyorum.” (G4). Bazı görüşler ise popüler kültürün önemli olduğu ve gelenekselden biraz farklılaşmak gerektiğini vurgulamaktadır.” Sanırım Kore’de trendlerin oldukça önemli olduğu düşünülüyor ve Amerika takip ediliyor. Fakat günümüzde Fransız ve Finlandiya eğitimi öğrenilip, okullara nakledilmeye çalışılıyor.”(G3). Güney Kore’de sanat öğretmenlerinin çoğu batı sanatı ağırlıklı olarak eğitim almaktadır. Bu nedenle öğretmenlerin de geleneksel sanatı gelecek kuşaklara aktarmada yetersiz kaldığı durumlar olmaktadır (Kyong, 2006: 13).

3.3 Güney Kore sanat eğitiminin çağdaş sanat formları ile ilişkisi teması

Alınan veriler doğrultusunda Güney Kore sanat eğitiminin çağdaş sanat formları ile ilişkisi analiz edildiğinde Geleneksel teknik veya motifler modern anlayışta yeniden yorumlanması, sanat eğitimde çağdaş sanatçılar ve stillerine yer verilmesi, çağdaş sanat uygulamaları yapılması, çağdaş sanat sergilerine ziyaretler düzenlenmesi, çağdaş sanat uygulamalarında kültürel öğeler kullanılması gibi kategorilere ulaşılmıştır. Güney Kore sanat eğitimi geleneksel teknik ve motiflerin modern anlayışta yeniden yapılması ve çağdaş sanat uygulamalarında kültürel öğelerin kullanılması üzerine kurulmuştur. Farklı sembollerin anlamları dahilinde kullanıldığı ve öğrenciler tarafından yeniden yorumlandığı görülmektedir. *“Kore’de birçok geleneksel sembol var, Özellikle, kiremitte kullanılan goblin kalıpları sanırım bunların en iyi bilinen örneklerdir. (Kore geleneksel mimari yapılarının çatılarındaki süslemelerden) Ben Geleneksel motifleri çocuklar ile inceleyip, değiştirerek çizmelerini veya kendi sembollerini oluşturmalarını sağladım.”(G3); “Saray resimlerini (Kore geleneksel mimari örneklerinde bulunan bezemeler) farklı şekillerde yorumlayan sanatçılar var. Örneğin Ben Kore Kültür Merkezinde bulunan geleneksel nilüfer motiflerinin yer aldığı çalışmamı farklı bir tarzda yeniden yorumladım.”(G2). Öğrencilere farklı kültürlerin ve çağdaş sanat eserlerini üreten sanatçıların üsluplarını öğretmeye yönelik ders içeriği hazırlanmaktadır. G5*

Japonya'nın yaşayan en önemli sanatçılarından biri olduğu kabul edilen Yayoi Kusama ve İngiliz Sanatçı olan Damien Hirst'in ders kitaplarında anlatıldığını ifade etmektedir. Sanatçıların üslupları incelenirken güncel sanat uygulamaları da öğretim programlarının içeriğini oluşturmaktadır. Bununla ilgili ünlü sanatçıların performans sanatı örnekleri incelenmektedir. “*Güncel sanat, sanat eğitimi içerisinde büyük ölçüde yer almaktadır. Bu konuda sanat uygulamaları, ifadeler, değerli görsel malzemeler veya ek malzemeler kullanılmaktadır. (Örneğin, kendini keşfetme ve sanatsal olarak ifade etme konusunu işlerken, Kim Soo Ja' nın performans çalışmaları ile ilgili görsellerin ve açıklamaların sunulması gibi).*”(G1). Güney Kore Sanat Eğitiminde çağdaş sanat uygulamaları, çağdaş Koreli ve yabancı sanatçılar yer almaktadır. Geleneksel konuların çağdaş sanat içerisinde yeni bir anlayış ile ele alındığı etkinliklerin düzenlendiği anlaşılmaktadır.

3.4 Güney Kore sanat eğitiminin dini sembollerle ilişkisi teması

Alınan veriler doğrultusunda Güney Kore Sanat Eğitiminin Dini ve Geleneksel Sembollerle İlişkisi analiz edildiğinde sanat eğitimi içerisinde eski inanışlara ait geleneksel sembollerin bulunduğu ve dinsel sembollerini barındıran eserlerin sanatsal açıdan değerlendirildiği sonucuna varılmıştır. Katılımcıların dinsel sembollerin sanat eğitimindeki kullanımına yönelik verdiği cevaplardan elde edilen veriler ile dinsel sembollerin çok sık olmamakla birlikte sanat eğitiminde yer aldığı anlaşılmaktadır. Eğitim bakanlığının hazırladığı öğretim programları ve öğretmen kitapları takip edilerek bu konular işlenmektedir. Katılımcıdan büyük bir kısmı sanat eğitiminde dini sembollerden yararlanmadığını belirtirken G7, Kore sanat tarihini öğretirken, Budizm'den mutlaka bahsedildiğini, üç krallık (Şilla, Koryo, Joseon) dönemlerine ait eserleri incelerken, zamanın Budist kültürünü anlayabilmek için doğal olarak Budizm'i anlatmanın gerekli olduğunu belirtmiş bunun haricinde din ile ilgilenilmediğini aktarmıştır. Aynı şekilde G6 da “*Ben genellikle hassasiyet gerektirdiği için,*

dini sembolleri ve konuları derslerde işlemiyorum. Bununla birlikte, sanat teorisi ve takdir ile ilgili derslerde, Ortaçağ sanatı, Hristiyanlık, Budizm, Taoizm sembolleri gösterilerek sanat eserinin anlamı yorumlanmaktadır.” demiştir. Bu durumla aynı doğrultuda bazı sembollerin inaniş dahilinde sanat eğitiminde kullanılması da söz konusudur. “Evet kötü şansı önlediğine ve iyi enerji verdiğine inanılan en önemli sembollere kaplan, ejderha ve Goblin sembollerini örnek olarak gösterebiliriz. Bu geleneksel sembollerin sanat eğitiminde kullanıldığı durumlar vardır. Minhwa resimleri yapılırken kaplan sembolünün kullanılması ve Goblin portrelerindeki yüz ifadelerinden yararlanılması bu duruma örnek gösterilebilir.” (G6).

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada Güney Kore ilkokul ve ortaokul kurumlarının sanat eğitimi anlayışı yapısal, eğitimsel ve kültürel açıdan incelenmiştir. Bulgular bu üç bağlam çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Araştırmada yapısal çözümlenmeye ait elde edilen bulgulara göre Güney Kore sanat eğitiminde belirlenen kazanımlar doğrultusunda öğretim yöntem ve teknikleri ile yararlanılan kaynaklar birbiriyle ilişkilendirilmektedir. Araştırmada eser analizi yapma temasının sanat eğitiminde yararlanılan kaynaklar teması ile bağlantılı olduğu anlaşılmaktadır. Aynı zamanda bu tema öğretim yöntem ve tekniklerinde çok alanlı sanat eğitimi yönteminin uygulanması aşamasında etkin görülmektedir. Kültürel okuryazarlık becerisi teması sanat eğitiminde kullanılan kaynaklardan müze yardımıyla; öğretim yöntem ve teknikleri temasında ise şiir, öykü yazma ile sağlanmaktadır. Sanat eğitimi için önemli bir mekan olan müzeler aynı zamanda öğrencilerde görsel algıyı geliştiren bir unsur olarak kabul edilmektedir. Araştırmanın sonuçlarında kültürel okuryazarlık temasında ailelerin sosyokültürel durumu ve buna bağlı olarak sanatın bireylerin günlük yaşamlarının bir parçası olmasının etkililiği yer almaktadır. Bu sonuç Byun, Schofer ve Kim’in (2012) araştırmasında elde ettiği sonuçla aynı

doğrultudadır. Yürürlükte olan ulusal öğretim programlarında (2015; 13/3,4) sanat eğitimi alanında temel içeriğin; kişilik eğitimi, kültürel okuryazarlık ile yaratıcı yeteneklerin geliştirilmesi konularından oluştuğu belirtilmektedir. Araştırmada elde edilen bir diğer sonuç yaratıcı düşünmenin öğretim programında kazanım olarak yer almasıdır. Yaratıcı düşünme, kişilik eğitimi ve uygulamalı çalışmalar ile öğrencinin problemlere farklı çözüm üretebilmesi bakımından ilişkilidir. Onan (2017: 296) postmodern eğitim anlayışında öğrencilerin içinde bulunduğu çağı anlayabilen ve kültürel geçmişini yansıtabilen bireyler olması noktasında öğrencinin merkeze alındığını ifade etmektedir. Bu bağlamda postmodern eğitim anlayışına bağlı olarak sanat eğitiminin hedefi, öğrenciye salt atölye uygulamaları kapsamında sanatsal beceri kazandırmanın yanı sıra kişisel gelişimi doğrultusunda kendi sanat anlayışı ve kültürel yapısını nasıl aktaracağı konularında yol gösterici olmaktır. Güney Kore eğitim programlarında kişilik eğitime göre içeriğin düzenlenmesi eğitim yapısının postmodern bir anlayışta kurgulandığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Yaratıcılığın gelişebilmesi için öğrencinin öncelikle sosyal gelişiminin sağlanması gerekli görülmektedir. Aynı doğrultuda bir sonuç elde eden Cho, Chung, Choi, Suh ve Seo'nun (2011) Koreli liderlerin yaratıcılıklarında başarı sağlayan unsurları araştırdığı çalışma sonucunda sosyal deneyimlerin, kültürün yaratıcılığı geliştirdiği ve bu deneyimleri kazanmada en önemli unsurun öğretmen olduğu vurgulanmaktadır. Benzer şekilde Seo, Lee ve Kim (2005) araştırmalarının sonucunda yaratıcılığın her toplumun kültürüne göre şekillendiğini vurgulamaktadır. Araştırmanın bir diğer sonucu duyguların dışavurumu ve kişilik eğitiminin birbirine bağlı olmasıdır. Bu iki durum sanat eğitiminde birbirini destekleyen unsur olarak kabul edilmektedir. Bu sonuç Kim'in (2015) araştırmasının sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Sanat yoluyla öğrencilerin toplumsal deneyimlerini, kişilik gelişimlerini, yaratıcılıklarını geliştirmeyi amaçladığı araştırmasında Kim (2015), toplum temelli sanat eğitiminin özellikle ergenlerde sağlıklı bir kişilik ve güçlü bir yaratıcılık sağladığı sonucuna varmıştır. Sosyal imgelem

felsefesinden yola çıkarak lise öğrencileri üzerinde yapılan araştırmada Moon, Rose, Black, Black, Hwang, Lynn ve Memoli (2013), farklı içerikte sanat eserlerine estetik deneyim yoluyla bakmanın, öğrencilerin dünyaya bakış açılarını, sosyal konuları eleştirel bir gözle değerlendirmelerini, sosyal adaleti fark etmelerini sağlamada etkin rolü olduğu sonucuna ulaşmaktadır.

Araştırmanın eğitimsel çözümlemede oluşturulan bulgularından elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin derslerinde sanat eleştirisine yer vermekle birlikte, estetik eğitimi konusunda derslerinde daha çok güzellik kavramını algılamaya yönelik alıştırmalar yaptıkları ancak estetiğin felsefi yönüne eğilmedikleri anlaşılmaktadır. Bu sonuçla ilgili Lim (2005) öğrencilerin estetik deneyimlerine ilişkin kendi kavram ve inançlarını araştırdığı çalışmasında estetik deneyimin sanat yoluyla eğitiminde en önemli faktör olduğu sonucuna varmaktadır. Güney Kore sanat eğitimi programlarında sanat eserini anlamaya yönelik yapılan uygulamaların bir diğeri sanat tarihi öğretimidir. Sanat tarihi eğitiminin içeriğini geleneksel ve çağdaş sanat anlayışları oluşturmaktadır. Kore geleneksel sanat ürünleri ve kültürel formlar sanat eğitime zengin içerikler ile yansımaktadır. Derslerde seramik, lavi, hat, minhwa gibi geleneksel halk sanatlarından faydalanılmaktadır. Sanat tarihi öğretimi aynı zamanda kültür öğretimi ile örtüşmektedir. Buna bağlı olarak da müze eğitimi sanat tarihi öğretiminden ayrı tutulmamaktadır. Kültürel miras kavramı Güney Kore sanat eğitiminde yer almaktadır. Elde edilen bu sonuç Yi ve Kim'in (2005) araştırmasında geleneksel sanat yoluyla uygulanan sanat etkinliklerinin öğrencilerin kendi değer ve inançlarını geliştirecek estetik deneyim yaşamaları için fırsat vereceği sonucu ile örtüşmektedir. Postmodern eğitim anlayışının temelinde çokkültürlü bakış açısı bulunmaktadır. Bu durum eğitim sistemlerine yapılandırmacı anlayış olarak yansımaktadır. Bu anlamda Güney Kore eğitim anlayışı postmodern eğitim yapısı ile aynı doğrultudadır. Uygulamalı çalışmaların temeli ise geleneksel sanat formlarını modern anlayışta yorumlama üzerine oluşturulmuştur. Güney Kore Sanat eğitiminde görsel kültür ve

popüler kültür öğelerinin yer aldığı ve bu öğelerin geleneksel sanatla bütünleştirilmeye çalışıldığı görülmektedir. Buradan ülkenin, kendi kültürüne bağlı ancak yeniliklere açık bir sanat eğitimi anlayışına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan sanat eğitimcileri, teknolojinin gelişmesiyle sanat alanında da farklı çalışmaların görüldüğünü vurgulamıştır. Derslerde güncel sanat ve Güney Kore çağdaş sanatçıları hakkında bilgi verildiği ve onların tekniklerinin öğrenci çalışmalarına ilham verdiği araştırmanın sonuçları arasındadır. Kırbasoğlu Kılıç ve Bayram'a (2014:372) göre postmodern eğitimde bilgi öznedir. Öğrenci, ön bilgilerinden hareketle bilgiyi yapılandırır. Bu doğrultuda Güney Kore sanat eğitiminin postmodern eğitim anlayışına sahip olduğu söylenebilir.

Araştırmanın kültürel çözümleme ile ortaya çıkan bulgularından Güney Kore sanat eğitimcilerinin Türk kültürü hakkında bilgiye sahip olmadıkları sonucu elde edilmiştir. Bir katılımcı geleneksel Türk sanatlarından ebru sanatı örneklerini gördüğünü fakat derslerinde kaynak olarak kullanmadığını ifade etmiştir. Güney Kore sanat eğitiminde ülkenin kendi geleneksel semboller kullanılmakta ve bunlar çağdaş sanat formlarına kaynak teşkil etmektedir. Aynı zamanda dinsel semboller içeren sanat eserlerinin yorumlanması sanat eğitiminin temelini oluşturmaktadır. Yarasa, kaplan gibi geleneksel sembollerin anlamlarının ders kitaplarında yer aldığı ve bunların oluşumunda inanışların önemli bir faktör olduğu ortaya çıkmıştır. Budizm'i anlatmanın gerekli olduğu fakat program dışında dinsel ve siyasi sembollerin, dini ritüelleri temsil eden görsellerin resimlerde kullanmanın sakıncalı olduğu kabul edilmektedir. Ancak dini bazı semboller popüler kültür ya da görsel kültür ürünlerine kaynak olmaktadır. Farklı alanların bu şekilde birleştirilmesinin sanat eğitiminde öğrencilere farklı bakış açısı kazandırmada etkin olacağı düşünülmektedir. Bu sonuç, Shin'in (2010) görsel kültür örneği olarak "Mutlu Buda" adlı kahkaha atan bir Buda görselini değerlendirdiği çalışmasında elde ettiği öğrencilerin etnik kültürü keşfederek, çalıştıkları grubun değerlerini, bilgilerini ve inançlarını öğrenebileceği sonucu ile aynı doğrultudadır. Bu durum, farklı

geçmişlere sahip öğrencilerin yaşam tarzına, inanç sistemlerine, ahlak anlayışına, kurallara, çeşitli etnik grupların cinsiyet rollerine karşı karşılıklı saygı geliştirmelerine ve popüler kültür ürünlerine karşı eleştirel bakış açısı kazanmalarına yardımcı olacaktır.

Bu sonuçlar doğrultusunda farklı kültürlerin sanat eğitimi anlayışları hakkında çalışmalar yapmanın kültürler arası farklılıkların anlaşılması ve araştırmacılara yeni bakış açıları kazandırması bakımından faydalı olabileceği anlaşılmaktadır. Güney Kore sanat eğitiminde yer alan formlar, konular ve teknikler diğer ülkelerin sanat eğitimine yeni bir boyut kazandırabilir. Bu anlamda ülke ile kültürel etkileşimi daha da yoğunlaştırabilecek milli eğitim ve üniversiteler arası sanat eğitimi ve kültür temelli ortak projeler geliştirilebilir. Güney Kore sanat eğitiminde uygulanan kültür temelli sanat etkinlikleri üzerine değerlendirmeler yapılmalıdır. Türk kültürü ve Güney Kore kültürünün birbiriyle ilişkisini artırma amacıyla Türk ve Koreli Sanat eğitimcilerinin karşılıklı sanat etkinlikleri uygulama fırsatı bulabilecekleri değişim projeleri planlanmalıdır.

Kaynakça

- Aytekin Koç G., Tertemiz (Işık) N. (2018). PISA Sonuçlarının (2003-2015) Eğitim Sistemi ve Ekonomik Göstergeler Kapsamında İncelenmesi: Türkiye ve Güney Kore Örneği, *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 103-128.
doi: <http://dx.doi.org/10.29299/kefad.2018.19.004> .
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak Kılıç, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Byun, S. Y., Schofer, E. ve Kim, K. K. (2012). Revisiting the Role of Cultural Capital in East Asian Educational Systems: The Case of South Korea, *Sociology of Education* 85(3) 219–239. doi: 10.1177/0038040712447180.

- Chae, H. S. (2004). Talking back to the Asian model minority discourse: Korean-origin youth experiences in high school, *Journal of Intercultural Studies*, 25(1), 59-73. doi: 10.1080/07256860410001687027.
- Chang, I. S. (2012). Multicultural Education in Korea: Its Origin, Status, and Direction, *Multicultural Education Review*, 4(2), 60-90. doi: 10.1080/2005615X.2011.11102894
- Cho, Y., Chung, H., Choi, K., Suh, Y., Seo, C. (2011). The Creativity of Korean Leaders and its Implications for Creativity Education, *Journal of Creative Behavior*, 45(4), 235-257.
- Creswell, J. W. (2017). *Nitel araştırmacılar için 30 temel beceri*. (H. Özcan, Çeviri). Ankara: Anı Yayınları.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational research*, (4th ed.). Boston: Pearson Education.
- Güney Kore Eğitim Bakanlığı. (2015). Erişim Adresi: <http://ncic.kice.re.kr> Erişim Tarihi: 20.01.2019.
- Jang, S. & Kim, N. (2004). Transition from high school to higher education and work in Korea, from the competency-based education perspective, *International Journal of Educational Development*, 24, 691–703.
- Jon, J. E. (2009). Interculturality in higher education as student intercultural learning and development: a case study in South Korea, *Intercultural Education* 20(5). doi: 10.1080/14675980903371308.
- Kang, Y. (2015). Art and Art Education in the Multicultural Society of South Korea. *Journal of Art for Life*, 6(1), 2-13.
- Kang, S. W. (2010). Multicultural education and the rights to education of migrant children in South Korea, *Educational Review*, 62(3), 287-300. doi: 10.1080/00131911.2010.503599.

- Kırbaçoğlu Kılıç, L. & Bayram, B. (2014). Postmodernizm ve eğitim, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 3(1), 368-376.
- Kim, H. (2015). Community and art: creative education fostering resilience through art, *Asia Pacific Educ. Rev.* 16:193–201. doi: 10.1007/s12564-015-9371-z.
- Kim, H. (2014). Education through art after the second world war: a critical review of art education in South Korea. *International Journal of Art & Design Education*, 33(1), 88-102. Erişim Adresi: <https://doi.org/10.1111/j.1476-8070.2014.12011.x>.
- Kim, Y.H. (1999). Recent developments in Korean school education, *school effectiveness and school improvement*, 10 (1), 55-71. Erişim Adresi: [https://doi.org/10.1076/1076-1011\(199901\)10:1:1-0](https://doi.org/10.1076/1076-1011(199901)10:1:1-0).
- Kyong, I. H. K. (2006). *A historical and social perspective of Korean art education*, (Unpublished master thesis). Georgia State Üniversitesi, Atlanta, Georgia, Birleşik Devletler.
- Kyung, L. (2009). *A study on the visual culture appreciation education applying criticism based on the 2007 Korean national elementary art curriculum 'focus on animation'*, (Master thesis). Gyeongin National University of Education, Institute of Educational Sciences, Incheon South Korea.
- Lee, H. J., Lee, J., Makara, K. A., Barry J. Fishman, B. J. ve Teasley, S. D. (2017). A cross-cultural comparison of college students' learning strategies for academic achievement between South Korea and the USA, *Studies in Higher Education*, 42(1), 169-183. doi:10.1080/03075079.2015.1045473.
- 이경진, 김선아 (2012). 미술영재 교육과정 평가를 위한 이론적 기초, *Journal of Gifted/Talented Education*, 22 (3), 639-662. doi: 10.9722/JGTE.2012.22.3.639

- Levent, F. & Gökçaya, Z. (2014). Education policies underlying South Korea's economic success, *Journal Plus Education*, 10 (1), 275-291. Erişim Adresi: <https://www.uav.ro/jour/index.php/jpe/article/view/237/251>.
- Lim, B. (2005). Aesthetic experience in a dynamic cycle: Implications for early childhood teachers and teacher educators, *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 25(4), 367-373. doi: 10.1080/1090102050250411.
- Mo, K. H. & Lim, J. S. (2013). Multicultural Teacher Education in Korea: Current Trends and Future Directions, *Multicultural Education Review*, 5(1), 96-120. doi:10.1080/2005615X.2013.11102899.
- Moon, S., Rose, S., Black, A., Black, J., Hwang, Y., Lynn, L., Memoli, J. (2013). Releasing the Social Imagination: Art, the Aesthetic Experience, and Citizenship in Education, *Creative Education*, 4 (3), 223-233. doi:10.4236/ce.2013.43033.
- Onan B.C. (2017). Çağdaş sanat eğitimi kuramcıları bağlamında sanat eğitiminde yeni eğilimler ve çeşitli uygulama önerileri, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(1), 291-319.
- Öztürk, F., Özcan, A., Çimen, S., Özkan, A. ve Balkaş, S.R. (2016). Değerler eğitimi yönelik kültürler arası karşılaştırmalı bir araştırma: Almanya, İsveç, Güney Kore ve Malezya örneği, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(30), 629-649.
- Paek, K.M. (2015). A critical cultural inquiry into insider issues in South Korean art education, *British Journal of Sociology of Education*, 36(6), 915-933. doi: 10.1080/01425692.2013.876912
- Park, J. H. (2007). *The comparative research between the art education of Korean middle school* (Master thesis). Hanyang University, Education Faculty, Seoul, South Korea.
- Park, J. & Turnbull, A. P. (2001). Cross-cultural competency and special education: Perceptions and experiences of Korean parents of children with special needs,

- Education and Training in Mental Retardation and Developmental Disabilities*, 36(2), 133-147. Erişim Adresi: <http://hdl.handle.net/1808/6262>
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Bütün, M., Demir, S. B.: Çeviri Ed.). Ankara: Pegem Akademi.
- Seo, H. A., Lee, E. A. ve Kim, K. H. (2005). Korean science teachers' understanding of creativity in gifted education, *XVI*, 2/3, 98–105. doi: 10.4219/jsge-2005-476
- Shin, R. & Kim, J. (2014). A comparative cross-cultural examination of community art education programs in South Korea and the United States, *Studies in Art Education*, 55(3), 227-240. doi: 10.1080/00393541.2014.11518932.
- Shin, R. (2010). Why does the Buddha laugh? Exploring ethnic visual culture, *Art Education*, 63(3), 33-39. doi: 10.1080/00043125.2010.11519068
- Shin, S. & Koh, M. (2005). Korean education in cultural context, *Essays in Education*, 14, 1–10.
- Song, B. R. (2008). *A study on korean traditional art education guide applying visual culture education*, (Master Thesis). Kongju National University, Institute of Educational Sciences, Gongju, Güney Kore.
- Soomyung, J., Namhee, K. (2004). Transition from high school to higher education and work in Korea, from the competency-based education perspective, *International Journal of Educational Development*, 24, 691–703. doi: [10.1016/j.ijedudev.2004.04.002](https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2004.04.002)
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (10. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (5.Baskı), Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Yıldız, D. (2015). Türkiye, Kore, Finlandiya ana dili dersi öğretim programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Eğitim ve Bilim, Tedmem*, 40(179), 89-110. doi: 10.15390/EB.2015.4166.
- Yi, S. D. & Kim, H. S. (2005). A Movement toward eastern ethnocentric art education: the value of Korean art and cultural heritage. *Art Education*, 58(5), 18-24. doi:10.1080/00043125.2005.11651557
- Yixiong, L. (2009). *South Korean education current situation, problems and its suggestive solutions*, (Master Thesis). Department Of Industrial Information Graduate School of Soonchunhyang University, Asan, South Korea.

Extended Summary

The aim of this study is to reveal the thoughts and opinions of South Korean art educators about the understanding of art education of South Korean elementary and secondary schools in terms of structural, educational and cultural aspects with a qualitative approach. Interview method was used in this research which was designed by qualitative research method. A total of 7 art educators specialized in their fields, including 1 instructor from Ewha University Art Education Department, 1 Traditional Korean Art and Calligraphy teacher from Ankara Korean Cultural Centre, 1 art teacher working in a primary school in Seoul Gangnam area, 1 art teacher working at a secondary and a high school in Seoul, 2 art teachers working in secondary schools in Seoul and 1 art teacher working in the girls' high school in Daegu take place in the study group of the research. In this research, a semi-structured interview form was created and applied to the participants. In the preparation of the semi-structured interview form consisting of 14 questions, firstly literature review was done on South Korea's educational structure, the content of art courses and the history of art education, and the art course teaching programs of the country were examined. The credibility of the interview questions was ensured by taking opinions from three faculty members who are expert in their fields, for the suitability, clarity and intelligibility of the questions to the research problem. It took an average of 45 minutes to collect the data through the semi-structured interview form. Descriptive analysis were used to analyse the data obtained. In the analysis of data, themes

and categories were reached. In the coding of the data, no name was used due to the confidentiality of the participants and the codes (I1,I2,I3) were given to the interviewers. According to the results obtained in the structural context of the research, it is understood that the theme of making work analysis is related to the theme of resources used in art education. At the same time, it has been observed that this theme is effective in the application of multi-area art education method in teaching methods and techniques. Cultural literacy skills are provided with the help of museum used in art education, and with poetry and story writing from the teaching methods and techniques. Creative thinking skills are related to personality education and applied studies. In order to ensure the healthy progress of personality education, it is considered important to provide the expression of emotions through art education. According to the results of the study in the context of education, teachers use art criticism in their courses under the method of multi-field art education. In aesthetics education, exercises are mostly practiced on the perception of the concept of beauty, but the philosophical aspect of aesthetics is not addressed. The basis of applied studies is based on interpreting traditional art forms in modern understanding. It can be seen that the concepts of visual culture and popular culture are included in the art education of South Korea, and these elements are tried to be integrated with traditional art. From the findings of cultural aspects, it was concluded that South Korean art educators did not have knowledge about Turkish culture. The use of religious symbols belonging to their culture is seen as both unfavourable and the interpretation of some works of art through religious symbols makes the basis of the art education. In line with these results, researches on South Korean art education should be increased. It is recommended to develop national education and inter-university art education and culture-based joint projects that can intensify cultural interaction with the country. Studies on cultural based art activities applied in South Korean art education should be examined. In order to increase the relationship between Turkish and South Korean cultures, exchange projects, in which Turkish and Korean art educators will have the opportunity to practice mutual art activities, should be planned.